

Kurzus adatlap

Kurzus megnevezése magyarul:	Testértelmezések a filozófiában és pszichológiában	
Kurzus megnevezése angolul:	Interpretations of body in philosophy and psychology	
Kurzus típusa	kötelező/kötelezően választható/ <u>szabadon választható</u>	
Kurzus nyelve:	magyar	
Kurzusvezető neve:	Dr. Vermes Katalin	
Óraszám: 30	Kredit: 2	
Min. hallgató: 1	Max. hallgató: 15	
Előkövetelmény (ha van):	Filozófiatörténet	
Meghirdetés félévei (a 2 éves kurzusterv elkészítéséhez is):	2019/20/1 <u>2019/20/2.</u> 2020/21/1. <u>2020/21/2.</u>	
Első óra dátuma:	Ideje:	
További órák napjai:	Ideje:	
Tematika (órákra bontva):		
Tematika (órákra bontva):		
<ul style="list-style-type: none"> • Bevezetés. A test érzékenysége. Az omnipotencia álma és az egészség sportos ideálja • Test és lélek szembeállításának dinamikája: egzisztenciális, kulturális, személyes szintek. • Test és lélek szembeállítása a platóni hagyományban. • A test instrumentalizálása a modern tudományos emberképben: a karteziánus személyiségmodell. • A 20. századi testi fordulat jelentése, irányzatai. A valóság testi megalkotásának gondolata a husserli filozófiában. Testfenomenológia Maurice Merleau-Pontynál. • Test és pszichoanalízis: Freud. • Testélmény, testkép, interszubjektivitás • A szelf-fejlődés testi eredete: Stern. • A „közös érzék”: multimodalitás és interszubjektivitás filozófiai összefüggése. • Test, élet, elme. (Thompson) • A testtapasztalat mint társadalmi konstrukció: Foucault, Featherstone • A szexualitás mint konstrukció. Judith Butler • Testtudati módszerek 		

- Mozgás- és táncterápia
- Összefoglalás, beszámoló.

A PhD hallgatók számára meghirdetett kurzus a testiség filozófiai és pszichológiai összefüggéseivel foglalkozik.

A testtapasztalat jelentőségének felismerése és kifejtése a kultúra számos területének központi témája lett a XX. század második felében: testi fordulat korát éljük. A testi tapasztalásban rejlő alkotó folyamatok elismerése új utakat nyitott a filozófiai gondolkodásban (pl. Maurice Merleau-Ponty) éppúgy, mint a pszichológiában (pl. D.N. Stern), szemben a nyugati gondolati hagyományra jellemző dualizmusokkal.

Mind a fenomenológiai filozófia, mind a szelfpszichológia és a pszichoanalízis egy új, integrált személyiségmodell kidolgozására vállalkozott, amely nem állítja szembe, nem különíti el a testet és a lelket, a testet és az elmét. Sokkal inkább az eleven testélmény megismerő, alkotó kapacitását hangsúlyozza, s megmutatja, hogy a testi, vitális tapasztalatokban benne gyökeredzik minden lelki, szellemi tapasztalatunk.

A kurzus a dualisztikus hagyomány áttekintése után ezen „eleven test” tapasztalatának fenomenológiai – filozófiai és pszichológiai elemzésére vállalkozik.

Vezetője a test fenomenológiáját kutató filozófus, másrészt pszichodinamikus módszerű mozgás- és táncterapeuta, akinek a testiség filozófiai és pszichológiai összefüggéseiről önálló könyve és számos cikke jelent meg.

Egyéb megjegyzés, tudnivaló: pl. kötelező irodalom, követelmény, vizsgáztatás módja...

A kurzus során folyamatos szövegolvasás és aktív, közös probléma feldolgozás lesz a közös munka alapja: a résztvevők szóbeli vagy írásbeli referátumok formájában adnak számot a megismert anyagról.

- Olay Csaba, Ullmann Tamás: *Kontinentális filozófia a XX. században*. l'Harmattan, Bp. 2011.
- Platon: Phaidon In: *Platon összes művei I.* Európa, Bp.1984. 1019-1120.o.
- Descartes, R.: *A filozófia alapelvei* Osiris, Bp.1996 (részletek)
- Nietzsche, F.: *Im-igyen szóla Zarathustra* Göncöl, Bp., „A másvilágról álmodozókról, A test megvetőiről” c. fejezetek. 36-43.o.
- Merleau-Ponty, M.: *Az észlelés fenomenológiája* L'Harmattan, Bp. 2012.
- Merleau-Ponty, M.: *Látható és láthatatlan* l'Harmattan, 2006.
- Sartre, J.P.: *Lét és semmi* L'Harmattan, Bp.2006. 369-331.
- Foucault, M.: *Felügyelet és büntetés* Gondolat, Bp. 1990.
- Vermes, K.: *A test éthosza. A test és a másik tapasztalatának összefüggése Merleau-Ponty és Lévinas filozófiájában* Bp. l'Harmattan, 2006.
- Vermes K.: *A test valósága, mint élmény, kép, kapcsolat.* Pszichoterápia, 2006.dec. 425-431.o.
- Lányi, A.: *A test – nyílás* In: *Létezik-e?* Hanga – Új Mandátum 2003.65-82.o.
- Gendlin, E.: *Fókuszolás* Edge 2000. Bp.2002.
- Thompson, E. (2007). *Mind in Life. Biology, Phenomenology, and the Sciences of*

Mind. Harvard University Press.

- Csabai, M. – Erős Ferenc: *Testhatárok és énhatárok* Józsoveg, Bp.2000..
- Kulcsár, Zs.: *Korai személyiségfejlődés és énfunkciók* Akadémia, Bp.1996.
- Stern, D.N.: *A csecsemő személyközi világa* Animula, Bp. 2000. 56- 79, 150-173
- Featherstone, M., Hepworth M., Turner B.S.: *A test. Társadalmi fejlődés, kulturális teória* Józsoveg, Bp. 1997.
- Butler, J.: *Jelentős testek. A „szexus” diszkurzív korlátairól.* Új Mandátum Kiadó, Bp.2005.
- Huizinga, J.: *Homo Ludens* Universum Kiadó, Szeged, 1990.
- Callois, R.: *Man, Play and Games* University of Illionis Press, Urbana and Chicago, 2001
- D.W.Winnicott: *Játszás és valóság* Animula, Bp
- *The Body* ed: M.Fraser – M.Greco, Routledge, London, New York , 2005.
- Ken Dychtwald: *Bodymind* New York: Pantheon Books, 1977.
- *Philosophic Inquiry in Sport* Ed:William J. Morgan/Klaus V. Meier. Human Kinetics Publishers, Inc. Champaign, Illionis.1988.
- Maxine Sheets-Johnstone: *Corporeal Turn.* Routledge, 2009.
- Vermes, K.: A testi kifejezés rétegei: fenomenológiai és pszichoanalitikus reflexiók. *Kellék. Filozófiai Folyóirat.* Pszichoanalízis és filozófia 2016: 55. szám 195-216.old.
- Vermes K.: A „közös érzék”: multimodalitás és interszubjektivitás filozófiai összefüggése. In: *Billenések. Tanulmányok a dinamikus szenzoros integrációs terápia köréből.* Szerk: Szvatkó Anna. Budapest, Oriold és Társai 2016, 41-62.old.
- F.De Wachter: The Symbolism of the Healthy Body. A Philosophical Analysis of the Sportive Imagery of Health. In: *Philosophic Inquiry in Sport* Ed:William j. Morgan/Klaus V. Meier. Human Kinetics Publishers, Inc. Champaign, Illionis.1988. 119-124